

օրաթերթ
հրատարակվում է 1994 թ.
գինը՝ 150 դրամ

74/4170/ 21 ամրիլի 2012 շաբաթ

ISSN 1829-2224

Ա

Եթե անկեղծ եք

Ես չեմ վախենում Սերժ Սարգսյանի, չեմ վախենում Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի իշխանությունից: Ես ոչ մի սարսափելի բան չեմ տեսնում, եթե նախագահ դառնա Բաբայանի Յուրայի հետ, Գագիկ Օստոյանը կամ Վարդան Օսկանյանը: Երբեք, իհարկե, տարբեր ծեղծվ են դեկլարելու, բայց բանական մարդիկ լինելով, լրագրողի կարգի մեջ չունենան չուղեցուցիչ կիրառելու փորձեր: Երբեք չեն փորձիմ արհեստականորեն զրկելու իրենց: Միակ մարդը, որի իշխանությունից ես վախենում եմ, Ռոբերտ Զոհարյանն է: Վախենում եմ ոչ անմաք հիմ համար. լրագրողն այդ նախագահի օրոք տեղի է ունեցել առնվազն երկու իրադարձություն՝ Յուրայի մասին 27 եւ Մարտի 1, որոնք երկու անգամ մի բանի տարով ետ գցեցին մեր երկրի զարգացումը: Վերջ թվարկած գործիչներից ոչ մեկը դա թույլ չէր տա: Առաջին նախագահը կարող է անկեղծորեն վերաբերվել, երբ ինչ-որ մեկն իր նման չի նտանում, Երկրայիս նախագահն այդպիսի մարդուն կիրառի համոզել իր ճշմարտացիության մեջ: Երկրորդ նախագահը երբ տեսնում է, որ իր հետ համաձայն չեն, գուտ բնագործն ձեռքը տանում է դեղի ատրեանակը: Երբ ունեցիմ լրագրողներում կա բնավորությունների տարբերություն, եւ Ռոբերտ Զոհարյանի բնավորության անանճահատկությունները կարող են երկրի համար վտանգավոր լինել: Եթե իմ հարգարժան բարեկամները ՀԱԿ-ից կամա թե ակամա դրան նույնատուն են, առաջ, ինձ թվում է, սխալ են վարվում:

Երկխոսության մասին: «Ընդդիմադիր կողմը (ՀԱԿ-ը՝ այսինքն-Ա. Ա.) շատ դաժան լրագրողից հետո երկխոսության նստեց՝ սկսելով մի այնպիսի նախադեղ, որ միտի փայլափայլի, գուրգուրվի, դառնա ընդդիմության եւ իշխանության Աստվածաշունչը բաղաբալան, բայց էլի գտնվեցին մարդիկ, անգամ մի թերթ, որ այդ երկխոսության հիմնական շատագույն էր, համարում էր, թե այդ երկխոսությունը սխալ է եղել»: Եթե «մի թերթը» «Առավոտն» է, առաջ անմաք գտնում եմ, որ երկխոսությունը շատ էլ ճիշտ է եղել: (Բնականաբար, մեր թերթում նաեւ այլ կարծիքներ են հրատարակվել): Ավելին՝ ես կողմ էի, որ երկխոսությունը շարունակվեր ու «չլուվեր» միտքերից դեղակների խնդրի վրա. այդ ընթացքում հնարավոր կլիներ իշխանություններից կորզել 100 տոկոսանոց համաձայնական ընտրակարգը, ընտրակամ տեղանասերի լրագրողի նկարահանումը եւ շատ այլ բաներ, որոնք հիմա կեղծապատկերն ընդդիմության գործը:

Միացյալ շտաբի մասին: Փառք ու լրագրող ՀԱԿ-ին, ԲՀԿ-ին եւ ՀՀԴ-ին, որ կարողացան, մի կողմ թողնելով բոլոր տարածաշրջանները, այդ շտաբը ստեղծել: Առաջին նախագահի հետ միասին չեմ հասկանում, թե ինչու «ժառանգությունը» չի մասնակցում տվյալ կառույցի աշխատանքներին: Աստված տա՝ այդ շտաբն իր առաքելությունը կատարի ու գոնե որոշ շահով կասեցնի ընտրախախտումները: Իմ առարկությունները վերաբերում են ոչ թե շտաբին, այլ ՀԱԿ-ԲՀԿ հարաբերություններին: Չի կարող լրագրողն, որ 10 նախարար ունեցող բաղաբալան ուժը «գող-ավազակ» է, իսկ 3 նախարար ունեցողը՝ սրբերի հավաքածու: Չի կարող լրագրողն, որ երկու օլիգարխները բութ եւ անգրագետ լինեն, իսկ մեկը Հարավարդի մակարդակ ունենա: Ինչո՞ւ Գագիկ Օստոյանի հետ մեծամասնականով ոչ մի ընդդիմադիր չի համարձակվել առաջադրվել, նրան բանավեճերի հրավիրել եւ այլն: Եթե իսկապես լրագրողն եք համակարգի դեմ, առաջ լրագրողն անբողջաբան, ոչ թե հատկապես: Եթե խաղեր եք տալիս՝ ուրիշ հարց:

ԱՐԱՄ ԱՐԱՐԱՄՅԱՆ

«Երեւի եղանակն էլ է հա՞ կուսիցիայի անդամ»

Երեւի «ժառանգության» թեկնածուների Գյումրի ուղևորումը մի հորդաատ անձրեւ սկսվեց, որ Երեւանից մի փոքր քայլ, թե հնդկական ֆիլմում են հայտնվել: ՀՀ նախկին արտգործնախարար Ալեքսանդր Արզումանյանը թեւ իրականում մի լավ Երեւանցի, որ եղանակի տատանով իրենց մեծամասամբ ունկնդրում էին լրագրողները, սակայն կատակի տալով՝ հարցրեց. «Չգիտեմ, երեւի եղանակն էլ է հա՞ կուսիցիայի անդամ այս ընթացքում»: Իսկ «ժառանգության» հիմնադիր Բաբայանի Յուրայի խոսքերը վերափոխելով՝ «Աճծե՛ն ո՛ւմ շու՛նց է» արտահայտության՝ ուղևոր միջնա զուխ թրջվեց: Ու երբ «ժառանգության» առաջնորդի առողջության անհանգստացած գյումրեցի մի կին փորձեց անձրեւանոց տախել նրա գլխին, վերջինս կտրականապես հրաժարվեց՝ լրագրողներին հարցրեց. «Պետք չէ, շնորհակալ եմ, դուք խոսում եք մարդու հետ, ով համեստաբար 15 օր հացադուլ է արել Ազատության հրապարակում: Մեզ համար անձրեւը Երեւանում չէ, մեզ համար մեռն է, եւ իմ կարծիքով՝ Հայաստանի ծառա լրագրողները, նախարարը, մարզադատը, վարչապետը, նախագահը 15 տարի ուետք է լինի ժողովրդի հետ, ժողովրդի նման ուետք է արդի՝ առանց անձրեւանոցի, եթե ուետք է՝ առանց աղատանի, առանց դոմիկի, միջնա որ ժողովրդի խնդրը լուծվի»:

Կարդացե՛ք նաեւ՝ էջ 3:

ՍՈՒՐՉԱՆԴԱԿ

Իրականությանը նայել բաց աչքերով

«Պետք չէ վախենալ վատը տեսնելիս, ինչպես նաեւ ուետք չէ վարդագույն ակնոցով նայել իրականությանը, ընդհակառակը՝ ուետք է իրականությանը նայել բաց աչքերով, անգամ՝ լայն բացված: Բաց աչքերով տեսնող մարդն էլ ի վիճակի գնալ փոփոխությունների, եւ լավ է, որ դա արդեն շատերն են գիտակցում»,- «Առավոտի» հետ զրույցում կարծիք հայտնեց ՀՀԿ համամասնական ցուցակի 26-րդ հորիզոնականում գտնվող լրագրողների թեկնածու Մարգարիտ Եսայանը:

Հարցազրույցը կարդացե՛ք էջ 2:

Օստոյանը չի կիսում Օսկանյանի կարծիքը

«Մենք հո տու՛ն-տու՛նիկ չե՛նք խաղում, այս բարոգարչակի մասնակ անձրեւ խոսում է իր մտածելակերպին եւ լրագրողներին համադատախախտում ու արտահայտում իր անճահական կարծիքը»,- երեւի լրագրողները լրագրողներից մեկի հարցին՝ վերջին օրերին ԲՀԿ համամասնական ցուցակի երկրորդ համարը գրառեցող Վարդան Օսկանյանը անընդհատ բնադատության է ենթարկում իշխանություններին, Դուք կիսո՞ւմ եք նրա կարծիքը, ասաց «Բարգավաճ Հայաստան» կուսակցության ղեկավար Գագիկ Օստոյանը: Իշխանություններին ուղղված Վարդան Օսկանյանի բնադատությունը, ըստ Օստոյանի, նրա անճահական կարծիքն է:

Կարդացե՛ք էջ 3:

«Տրակտորների հարցը» միասնական շտաբում կքննարկվի

ԲՀԿ առաջնորդը խորհրդարանական ընտրությունների բարոգարչակի շրջանակներում, ամրիլի 18-ին Մարալիկում, իսկ երեւի՝ Վայոց ձորի մարզում տրակտորներ է նվիրել: Ի տատասխան Aravot.am-ի հարցին, թե՛ արդյոք ՀՀԿ, ԲՀԿ եւ ՀԱԿ միասնական շտաբում, որն, ի վերջո, որոշակի խնդրանքներ, բայց ընդունել է բարոգարչակի շրջանակներում բարեգործություն անելու անթույլատրելիության մասին դրույթը, հնարավոր է, որ հարց բարձրացվի ու քննարկման առարկա դառնա ԲՀԿ-ի կողմից շարունակական Գլխավորությունների խնդիրը, ՀՀԿ ԳԱ Երեւանցուցի Արմեն Ռուստամյանն ասաց. «Իհարկե, հնարավոր է, եւ, այո, կանդատադատմանը: Բաղաբալան ուետք ուետք է բերեն դիտարկումներ, եւ շտաբի ու մեր խնդիրներից մեկն էլ հենց այն է, որ ընտրական նույնատակներով կատարվող բարեգործությունը չուետք է թույլատրվի: Եթե դա բարեգործություն է՝ ընտրական նույնատակներով, այո, ուետք է քննարկման առարկա դառնա»:

ԲԱՐԻ ԼՈՒՅՍ

Ասուլիս
Երկուշաբթի, մամը 12-ին, «Փաստարկ» մամուլի ակումբի հյուրն է թուրքագետ Ռուբեն Մելքոնյանը:

Եղանակ
Երեւան + 7 + 23,
Շիրակ - 1 + 17,
Կոտայք - 1 + 17,
Գեղարքունիք - 1 + 17, Լոռի + 3 + 19, Տավուշ + 7 + 21,
Արագածոտն լեռներ - 1 + 17,
Արագածոտն նախալեռն. + 5 + 22,
Արարատ + 5 + 23, Արմավիր + 5 + 23, Վայոց Ձոր լեռներ - 1 + 17, Վայոց Ձոր նախալեռն. + 5 + 23 , Սյունիքի հովիտներ + 9 + 19

Դեմկույր Գավառում էր

Երեկ Գավառի բնակչության հետ հանդիպեցին Հայաստանի Դեմոկրատական կուսակցության ներկայացուցիչները: Գավառի կենտրոնական հրապարակում ՀՀԿ ներկայացուցիչ Լեոնիդ Աղաբաբյանը խոստովանեց, որ իր տրամադրությունը ընկավ, երբ իմացավ, թե ինչ վիճակում է այսօր գտնվում գավառից: «Մեր հանրապետությունում այսօր ստեղծված է կրիտիկական իրավիճակ, եւ վտանգ կա, որ դրանից այն կողմ մեզ հանրապետությունը չենք ունենա: Առաջին հերթին դա կապված է աշխատատեղերի բացակայության հետ: Եվ այն էլ ծնունդ է արտագաղթ, որին անվանում են սոցիալական ճգնաժամ»,- Դեմկույրի նախագահ Արամ Սարգսյանի ելույթի հիմնական առաջնությունը սոցիալական հարցերն էին: «Այն, ինչ այս հիմնախնդրում է բաղադրողը, ուներ՝ ձեռնարկությունները, հիմնարկները, կանգնած են եւ չեն աշխատեցնում, ղեկավար է ազգայնացվի: Ես սա ասում եմ ամենայն դեպքում անհատականությանը, ղեկավար է ազգայնացվի, որոնցիկ կարողանա ղեկավարությունը Գործի վերագործարկել, որոնցիկ ամեն մեկն աշխատանք գտնի այստեղ»,- ասաց Արամ Սարգսյանը:

Ա. ՊՐՈՂՈՅԱԼ

Կոմկույրը՝ Կաղանում

Երեկ Կաղանում Կոմունիստական կուսակցության նախատեսած նախընտրական այցը մոտ մեկ ժամ ուշացավ: Ուշացումով մարզկենտրոն հասած կուսակցության ներկայացուցիչները նշեցին, որ իրենք ուշացել էին, քանի որ Երեւանից Կաղան գալիս մայրուղու մի հատվածը փակված էր՝ «Բարձրավանդ Հայաստան» կուսակցությունը էր քարոզչություն անում, եւ Գրանց 30-35 րոպե թույլ չէին տալիս երթելու այդ հատվածով: Կաղանի մշակույթի տան հրապարակում մոտ վեց տասնյակի հազիվ էր հասնում հավաքվածների թիվը, որոնց առջեւ էլ իրենք ծրագրերի եւ մեր երկրում տիրող վատ իրավիճակի մասին խոսեց Ռուբեն Թովմասյանը:

Նա անդրադարձավ կոմունիստների ղեկավարման տարիներին բնակիչներին անվճար բնակարաններով ապահովելու, երկրում արդյունաբերական բազմաթիվ կառույցների գործունեության, աղյուսակների ցածր գները հարցերին, եւ այն ամենին, ինչ այսօրվա դրանք ենթադրում բացակայում է երկրում:

Ս. ՍՈՐՈՍՆԱԼ

Խոսքի ազատությունը երբեք չի նշանակել խոսքի անարխիա

Հանդգլած է Աժ ղառագանավորի թեկնածու Սարգսյան Եսայանը

- Նախընտրական քարոզչության առաջին տասն օրերն անցան, ի՞նչ տղավորություններ ունեն:

- Նախընտրական քարոզչության առաջին ընթացումն է բնականոն հունով, հուսամ՝ այդպես էլ կավարտվի, եւ չեն լինի ընդգծված առեւտրայիններ: Մրցամարտի ելած քաղաքական ուժերից յուրաքանչյուրը փորձում է ինքնացուցադրվել, եւ դա նորմալ է, սակայն, ցավոք, ոմանք իրենց ու իրենց ծրագրերը ներկայացնելու փոխարեն՝ մրցակիցներին են «ներկայացնում» հնարավոր եւ անհնար դրսեւորումներով՝ օգտվելով սե քարոզչության տեխնոլոգիաներից: Առաջին միայն մեկ-երկու քաղաքական ուժեր են քարոզչության առաջնությունը մահում մինչ այժմ կատարած գործերը, չկատարածների մասին բացատրություններ տալիս եւ խոստանում ընտրվելով՝ անել ավելին: Թերեւս սա ղեկավար է լինի Նախընտրական տրամաբանության ելակետը: Ցավոք, ոչ բոլորն են առաջընտրվում այս տրամաբանությանը եւ իրենց թիվ մեկ խնդիրն են դարձնել մյուսներին հերթելը, հայիոյելը, բառախեղդ անելը: Անկեղծ ասած՝ այս ամենի մեջ իմ հոգսը ՀՀ քաղաքացին է, շարքային ընտրողը, որ գնում է հանդիմանում լսելու, թե իրեն ինչ են ասելու, ինչպես են բացատրելու իր երեւյալ ու այսօրվա կյանքը, ինչ են աղաքայի համար ծրագրում, փոխարենը լսում է ինքնագովազդ եւ այլոց հակագովազդ: Քանի դեռ փոխադարձ անհանդուրդողականությունը չի վերացել, մենք ակնառան կլինենք արհեստականորեն մեավորվող սրացումների, որոնք անհրաժեշտ են Գրանց, ովքեր հանդգլած չեն, որ բավարար ծայեր կատանան: Իսկ այսօր իշխող քաղաքական ուժին՝ Հանրապետականին, արհեստական սրացումները բոլորովին ղեկավար չեն, քանի որ, ուզենք թե չուզենք, ընտրության տրամաբանությունը հենց այդ ուժի վրա է:

- Արդեն լուրեր կան, որ Հանրապետական կուսակցության ներկայացուցիչները բռնությունների են դիմել: Սոցիալացումների համաձայն՝ ՀՀԿ-ն առաջատար է: Եթե այդպես է, ինչու՞ է առաջատարը դիմում բիրտ մեթոդների:

- Քանի դեռ լուրերը չեն հաստատվել եւ չեն աղացումներ օրենքի մասին, ինչպես համապատասխան, եկեք մեծադիմացաբար ջրաղացին ջուր լցնելուց: Լրագրող աշխատանքի իրականությանը, ընդհակառակը՝ ղեկավար է

տաճա տարիներին, դժբախտաբար, ակնառան եղել են, թե որոշ «դատական դրվագներ» ինչպես են բեմադրվում եւ ինչպես են ոմանք հայտնվում «գրի» կերպարում՝ հետագայում «ուսադասակով» ներկայացնելու համար: Դուք եք հաստատում, որ սոցիալացումներով ՀՀԿ-ն առաջատար է: Ուրեմն՝ նաեւ բնական է, որ ավելի շատ ՀՀԿ-ից են ոմանք «մրսում»:

- Ընտրադաշինքի մասնակից ուժերի կարգախոսներում ընդգծվում է երկու բառ՝ հավատ, վստահիք: Ի՞նչ է սա, ղառագովազդի տարիներին, վստահության եւ հավատի ղառակապի անուղղակի հավաստում, ի՞նչ...
- Հավատի եւ վստահության ղառակապ, այդ մեք այսօր ունենք, ինչու՞ թաքցնել եւ ումին: Բոլորս էլ արում ենք միեւնույն իրականությունում եւ գիտակցում ենք, որ, այդ, կա հավատի եւ վստահության ղառակապ, եւ հենց այդ գիտակցությունն է ՀՀԿ-ին եւ բոլոր քաղաքական ուժերին ղառապարտ խոսելու առաջին հերթին հավատի եւ վստահության վերականգնման անհրաժեշտության մասին: Եվ այդ անկեղծությունը ղեկավար է միայն ողջունել: Ղեկավար չէ վախենալ վատ տեսնելիս, ղեկավար չէ նաեւ վարդազույգ ակնոցով նայել իրականությանը, ընդհակառակը՝ ղեկավար է

իրականությանը նայել շիտակ, անկողմնակալ, բաց աչքերով, անգամ՝ լայն բացված: Բաց աչքերով տեսնող մարդն է ի վիճակի գնալ փոփոխությունների, եւ լավ է, որ դա արդեն շատերն են գիտակցում:

- Աժ ղառագանավոր դառնալուց հետո ո՞րն է լինելու Ձեր առաջին քայլը:

- Աժ ղառագանավոր դառնալուց հետո իմ բոլոր քայլերը լինելու են առաջին, համեմալորեցման՝ առաջին տարում, քանի որ, որքան էլ ասենք, թե մենք՝ լրագրողներս, քաղաքականության եւ քաղաքական դաշտի մասին գիտենք ամեն ինչ կամ՝ գրեթե ամեն ինչ, եւ որքան էլ դա ճշմարիտ է, միեւնույն է՝ այդպես չէ: Իրականում սա ինձ համար նոր դաշտ է, եւ ես շատ բան ունեմ սովորելու, բայց, հատուկ շեշտեմ, ես գիտեմ, թե որտեղից են գնում եւ ուր են գնում: Իսկ մարդը, ով ունի անցյալ, կարող է ներկայումս արագան կառուցել ըստ արժանիւնի:

- Կանցնե՞ք եւ հատկապես կին լրագրողների ներկայությունը խորհրդարանում, բացի Աժ-ի «զեղեցկացնելուց», ուրիշ ի՞նչ փոփոխությունների է բերելու:

- Ասեմ ինչ չի փոխվի. կնանց միշտ հասանելի իմ ընկերների, ընտրողների եւ բոլորի համար, ովքեր իմ օգնության կարիքը կզգան, չի փոխվելու իմ հետախոսանամարը, չեն փոխվելու իմ ընկերները, եւ չեն փոխվելու իմ սկզբունքները, իսկ մնացածը՝ կարող ենք, կտեսնենք:

- Ինչպե՞ս եք վերաբերվում այն հանգամանքին, որ բավականին մեծ թվով լրագրողներ են ղառագանավոր դառնալու հայտ ներկայացրել:

- Միայն դրական, քանի որ մենք՝ լրագրողներս, ընդհանրապես շատ լավ «ժողովուրդ ենք», եւ եթե հնարավորություն ունենանք մեր ներուժը գործածելու համար՝ դրական փոփոխությունների, շահեկան կլինի բոլորի համար: Մյուս կողմից՝ լրագրողներս մի Որոշոյա տեսակ կա, որ երբեք չեն ընդունել եւ չեն ընդունի երբեք՝ եթե լրագրողը ունի հնարավորություն տեղեկություններ տարածելու եւ իր կարծիքը տիրապետողներին ներկայացնելու, դա նրան ամենեւի՞ն իրավունք չի տալիս շարաշահել այդ հնարավորությունը: Խոսքի ազատությունը երբեք եւ ոչ մի դարաշրջանում չի նշանակել խոսքի անարխիա:

Գրույցը վարեց ԼԵՆԻՆ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆԸ

«Սերո Սարգսյանը ծոծրակը կտեսնի, Գախազահի աթոռն այլեւս չի տեսնի»

ՀԱԿ հանրահավաքում հայտարարեց Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը

Ազատության հրապարակում հավաքվածները տարաբնույթ որակներն էին տալիս Ռոբերտ Քոչարյանին՝ Գրանց անվանելով «թուր»։ Այս հարցում արդարացնելով Սերո Սարգսյանին՝ Տեր-Պետրոսյանը նշեց, որ ինքն արդար մարդ է եւ չի ուզում ուրիշի մեղքերը բարդել Գրանց վրա։ «Սերո Սարգսյանի մեղքերն այնքան շատ են, որ նոր մեղք ավելացնելու կարիք չկա»։

Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը խոստացավ, որ երբ մտնեն խորհրդարան ու մեծամասնություն կազմեն, առաջին իսկ նիստին բարձրացնելով Սերո Սարգսյանի ոլորտում անկողմնակալ հարցը։ «Եթե մեծամասնություն չենք կազմում, բայց մեր կողմից լինում են ուժեղ ընդդիմադիր խմբակցություններ, մենք նորից բարձրացնում ենք այդ հարցը։ Եթե դա էլ չի լինում, Գախազահի աթոռն այլեւս չի տեսնի»։

Տեղեկությունները հեռու չեն, մենք խորհրդարանը դարձնելու ենք ղառագան, տրամալին, որ հարցը լուծենք Գախազահի կուսակցություններից»։ ՀԱԿ առաջընտրող խոստացավ նաեւ, որ գիշեր-ցերեկ ամեն Գախարարից, վարչապետից, Գախազահից սկսած՝ հաշիվ են դրամաշինելու։ «Լիցի դա ուստիկանադեմոկրատիա, հատկապես՝ խորհրդարանից դուրս չեն գալու, գիշեր-ցերեկ լինելու են մեր հարցերի տարափի տակ»։

Հավաքվածներին ամենաշատը ոգեւորեց Տեր-Պետրոսյանի այն դիտարկումը, որ իշխանությունը ղեկավար է փոփոխական լինի, Գախազահը ղեկավար է երկար շրջանակալի, Գնաց սահմանափակումներ կան ամբողջ աշխարհում։ «Ամենայնով, ամենասուրբ իշխանությունն անգամ թեք երկար ժամանակ մնում է իշխանությունում, նա լավագույն դեմքն է երկիրը տալու եւ լիցիան, վստահություն դեմքն է բռնադատության։ Այդպես է ամբողջ աշխարհում։ Իշխանությունը ղեկավար է փոխվի»։ Նա վստահեցնում էր, որ ուզում են իրենց մայրն ասել այն բանի համար, որ իշխանությունը վերադարձնեն ժողովրդին։ «Կլասարկեն մեր խոստումները՝ շատ լավ, չեն կատարվի՝ կտաք մեր վզակրթին, կաշեք իշխանությունից, ահա սրա համար ենք ուզում գալ իշխանության։ Մեզ վճռելու իրավունք տալու համար։ Ժողովուրդը շատ լավ չի հասկանում, որ խորհրդարանակալ ընտրությունները, որովհետեւ եթե խորհրդարանը իշխանությունների գրառանում չլինե՞ր՝ Ռոբերտ Քոչարյանի, Սերո Սարգսյանի, Գրանց երբեք Գախազահ չէին ընտրվի։ Եթե խորհրդարանը դարձնում եք հակակշիռ՝ Սերո Սարգսյանը ծոծրակը կտեսնի, Գախազահի աթոռն այլեւս չի տեսնի։ «Ոչ մի մայր հանցավոր ռեժիմին» կարգախոսը մայր բարբառ հանադատի չի մնալու, դուք ղեկավար է այնպես անեք, որ Սերո Սարգսյանը, բացելով թվատուփը, մի թվատուփից անգամ իր անունը կտեսնի։ Դուք ինձից անընդհատ ղառագան լինե՞ք՝ Հիմա, մայրիս Թ-ը այդ հիմա-ն է, հիմա-ն եկել է, դե արեք այն, ինչ ինձից ղառագանում եք սեփական երկրի կործանման միջոցը»։

Հ. ՉԵԲԵՑՅԱՆ

«ժառանգությունը» երբեք չի մտնելու ուրիշների խաղի մեջ»

Երեկ Գյումրիում հայտարարեց կուսակցության նախագահ Բաբայանի Ռաֆֆի Յուսիպյանը

Ըստ Գրա՝ բավական է Մասիսի կենցաղը խնայելով աղբի, անհրաժեշտ է այս բաղադրը ես ազատագրել վանդալիզմից: Խոսելով երկրաշարժի հետևանքների ու միջնադարյան «դոմիկների» հույսին մնացած մարդկանց մասին՝ Բաբայանի Յուսիպյանը ցավով նշեց, որ հայտնի իշխանությունը բոլոր նախագահությունների օրոք, այս բաղադրի հարցը չի լուծել: «Սա նախընտրական ճան է, սա իմ դասընթացն է: «ժառանգության» կյանքի ու մահի գնով այս հարցը լուծելը բոլորի համար, սա արդեն դատարանի խնդիր է, ես անընդհատ եմ, թե մյուսն է, թե այսօրուհի է՝ կառավարողը, հայ մարդը սեփական հայրենիքում, ոչ թե սովետի կամ Օսմանյան կայսրության, իր երկրի, իր տանիքի տերը լուծել է ինչի»,- ասաց Բաբայանի Յուսիպյանը: Երեկ Գյումրիում, Վանաձորում, Լալարում կա թեկուզե մի ընտանիք, որը մնացել է առանց տանիքի, ուրեմն իր կուսակցության բոլոր անդամները Գրանց ղեկավարը է արդեն: Ես բնակարանացուց եմ 2 վայր կյանքով, թեկուստանցում, ջիլդերով, դատարանային իրավունքներով արդող նախագահին, վարչապետին նախարարներին: «Ի վերջո հայ մարդը իր միջին օտարը ղեկավար է հանի ես ասի՝ սա իմ տանիքն է, սա իմ դոմիկն է, ես քանի դեռ մի դոմիկ կա Յայաստանի Յանարադատությունում, Յայաստանի մեծամասնությունը՝ կառավարությունը, վարչապետարանը ես նախագահությունը, իրավունք չունի նորմալ, հանգիստ կյանք արդել 5 աստղանի հյուրանոցներում: Ուզում եք 5 աստղանի հյուրանոց քվեարկել, դա արեք, ես հետո հաշվետվության հրավիրեք հենց այս հրապարակում, այս անձրեղի տակ, բայց եթե դուք ուզում եք մի փոքր հանձնատ մեծամասնություն, համեստ իշխանություն, համեստ կառավարություն ես նախագահություն, ուրեմն դուք ղեկավարեք՝ «ժառանգություն»: Բաբայանի Յուսիպյանի ներկայացմամբ՝ իշխանության գալու

դեպքում «ժառանգությունը» շիրակցիներին հաշվետու կլինի աշխատանքի, աղատարանի, որակյալ բնակարանի հարցով, բայց ոչ երբեք՝ ողորմության: Երբ ասելով՝ նա, ով կուսակցական կամ իշխանական առաքելությանը է գալիս Գյումրի, հարակից գյուղեր ու ասում է՝ վերցրեք ես բժիշկը, տոդրակը, գրողանի դարձնակությունը, աղա նա սրտացավ ընկեր չէ: «ժառանգություն» հիմնադրի խոստանալով մայիսի 6-ից նոր Յայաստանում ենք արդելու, որտեղ անձեռն էլ կարելու չէ՝ նոր մեծամասնության կողմը «ժառանգություն» է, Բաբայանի, թե՛ անունը Սերժ է, Լեոն է կամ Ռոբերտ: «Այս կուսակցական այլաձևերը թող մրցակցեն, բայց ոչ երբեք այսօրուհի կանց, բայց ոչ երբեք ժողովրդին բերեն այն հորձանուտը կեղտախոսության, որը հիմա փորձում են անել: «ժառանգություն» դրա հետ կառ չունի, «ժառանգություն» իր ժողովրդի հետ իր գործը անելու է, հարգում

է բոլորին, բոլոր մրցակիցներին, բայց երբեք չի մտնելու ուրիշների խաղի մեջ»,- ասաց Պարոն Յուսիպյանը: Այնուհետև ելույթ ունեցավ անձրեղի թրջված ու դողացող Զարուհի Փոստանջյանը, որին Բաբայանի Յուսիպյանը այսպես ներկայացրեց. «Մի մարդ, մի կին, ով իր ամբողջ կյանքը նվիրել է Յայաստանի իրավունքի դաշտում, հայ մարդը եղել է բերդում, ղաղվալում, Ջավախք լինի, թե Արեւմտյան Յայաստան՝ Զարուհի Փոստանջյանը Գրանց կողքին է եղել»: Պատգամավորը, հետևելով իր առաջնորդի օրինակին, ես ելույթ ունեցավ առանց անձրեղանցի: Կանգնելով Թատերական հրապարակում՝ նա հիշեց, թե ինչպես էին անցած տարի այդ նույն հրապարակում Գյումրու սահմանափակ բողոքի ակցիա անցկացնում վրացական ղեկավարների շահերը Պաշտպանելու համար: Տիկին Փոստանջյանը նախագովարեց, որ իրենք

չեն հանդուրժելու ընտրակեղծիքները, Յայաստանի նոր իշխանությունը ձեւավորելու են օրենքի սահմանված կարգով, ես նոր Յայաստանի նոր կառավարությունը կազմվելու է իրենց նոր թիմով: «Ազատ դեմոկրատներ» կուսակցության ներկայացուցիչ Ալեքսանդր Արզումանյանն էլ, տեսնելով իրենց ելույթը լսելու համար հավաքված սակավաթիվ գյումրեցիներին, նշեց, թե Գյումրին իրեն հայրաքաղաքի ղեկ չի դառնում: «Յայրաքաղաք միայն անկողությունը չէ, դաս տվեք մայրաքաղաքին, ասե՛ք՝ ո՞նց է ղեկավարել, 20 տարի առաջ երեսնամյա միակ անկախ հեռուստաընկերությունը արգելվեց, Գյումրին էր մնացել ազատ խոսքի վերջին բաստիոնը, այստեղ է հեռարձակվում ԳԱԼԱ-ն, ես մենք երեսնամյա գալիս էինք ազատ խոսք ասելու: Դուք մեզ հայրաքաղաքավարի էիք դառնում, հնարավորություն էիք տալիս մեր խոսքը հասցնել, հիմա ի՞նչ է կատարվում, ինչի՞ց եք վախենում: Ստրկացնում են մեզ, կաշառք են տալիս, բարեգործություն են անում, հետո էլ ասում են՝ եկեք միացե՛ք, կուսիցիոն դաշնամագիր ստեղծե՛ք՝ ազատ, անկախ ընտրություն անցկացնելու համար: Աչք փակեք, որ գող ենք, խաբե՛ք մեզ, 5 տարի ստրկացնե՛ք, է՛դ եք ուզում, ուղի կանգնեք, 22 տարի է՛ Գյումրու նման քաղաքը աղետի գոտի է կոչվում, ամոթ է մեզ, սա՛՛ է մեր երագած հայրենիքը»,- հարցրեց Ալեքսանդր Արզումանյանը: Գյումրեցի ընտրագնազվածի վերջին խոսքը փոխանցեց Լեւոն Գրաձորյանը Յայաստանի նախկին հյուպատոս, «ժառանգու-

«Դրանք հերյուրանքներ են եւ ժողովրդին թուրիմացության մեջ են գցում»,- ասաց ԲԻԿ նախագահ Գագիկ Օտուկյանը՝ դատաստանելով լրագրողներից մեկի հարցին՝ անգամ ուկրաինական մանուկ անդրադառնալով Յայաստանի ընտրություններին՝ արձանագրել է ԲԻԿ-ի եւ ԲԻԿ-ի հարաբերությունների ջերմացում, գրել են, որ ԲԻԿ-ն ֆինանսավորում է ԲԻԿ-ին: Ես մեկ անգամ ես վերահաստատեց, որ ԲԻԿ-ի հետ ԲԻԿ-ն ընտրությունների օրինականության վերահսկման գործընթացից դուրս, որտեղ համագործակցություն չունի, ես որ այդ պահին տարբեր մեաշափերով համագործակցում են շատ քաղաքական ուժերի հետ: Երեկ ԲԻԿ-ի քարոզարշավը սկսվեց Արարատի մարզի Այնթափ գյուղից եւ ավարտվեց Վայոց ձորով, որտեղ նախընտրական հանդիպումներ եղան Եղեգնաձոր, Վայոց, Ջերմուկ բնակավայրերում: Այնթափում իր համադրողացիներին ԲԻԿ համամասնական ցուցակում տեղ գտած «Յաներաշխություն» կուսակցության նախագահ Սարգիս Ավետիսյանը կոչ անելով ծայն տալ ԲԻԿ-ին հայտարարեց, որ ԲԻԿ-ն այն կուսակցությունն է, որը կարող է դատաստանատվություն ստանձնել ԳԻ-ի անվտանգության եւ տնտեսական բարգաւաճման հարերարի, թե իբրեւ կուսակցական առաջնորդի: Երբ համեմատեց Սասունի Դավթի հետ: Ամենահուզիչը Եղեգնաձորում երիտասարդ մի կնոջ՝ Աշխենի եւ ԲԻԿ առաջնորդի գրույցն էր: Աշխենը արդեն մի քանի տարի է՝ հաշմանդամ է, սալակին գամված, ոչ մի հարազատ չունի: Եկել էր Օտուկյանին խնդրելու, որ հաջորդ Աժ-ում վերանայեն օրենքները ու հարկային արտոնություններ սահմանե՛ք իր նման մարդկանց համար աշխատանքի հնարավորություններ ընձեռելով: Աշխենը փորձում է իր օրվա հացը վաստակել տանը՝ «օրական մի քանի կտոր խմորեղեն թխելու»,- ասաց Վերջերս հարկայինը եկել ու տուգանել է բավականին մեծ գումարով: Ես նախագահ Սերժ Սարգսյանի այցելության ժամանակ նրան էլ է դիմել, վերջինս խորհուրդ է տվել լիցենզիա հանել: «Իսկ դուք գիտե՞ք, թե լիցենզիա հանելն ի՞նչ արժե... որ կարողանայի...»,- ներսրտում ու վրդովված դատարան էր երիտասարդ կինը: Օտուկյանն էլ հղում անելով ԲԻԿ ծրագրային դրույթներին՝ ասաց, որ իրենք շատ ուրտներում են նախատեսում հարկային արտոնություններ սահմանել՝ մանր ու միջին բիզնեսը զարգացնելու համար: Լ. ԳՐԱԶՈՐՅԱՆ

«Տրակտորներն ընտրությունների հետ կառ չունեն»

մար: Եթե այս իշխանությունը այս կերպ վերարտադրվի, ըստ Ավետիսյանի, ես 200 հազար մարդ կլնի Յայաստանը: Վայոց ձորի մարզի մարզկենտրոն Եղեգնաձորում ԲԻԿ-ի անձեռնարկաշատ հանդիպումն էր: ԲԻԿ-ական մարզադես Սերժեյ Բագրատյանը, ինչպես նաեւ քաղաքական խմբի ղեկավարներ Տիգրան Ուրիխանյանն ու Միքայել Մելքոնյանը ջանացել էին, որտեղի հավուր դատարանի հյուրընկալեն կուսակցության առաջնորդին: Օտուկյանն էլ իր հերթին դատարկաձեռն չէր գնացել: մարզին նվիրեց 10 տրակտոր: Իր ելույթում, սակայն, Գագիկ Օտուկյանը հայտարարեց, որ դրանք ընտրությունների հետ որեւէ կառ չունեն: Ասաց, որ կուսակցությունն ավելի վաղ էր նախաձեռնել հանրառատության մարզերում մեքենատրանսպորտային տարկ ստեղծելու գործը, եւ անկախ ընտրությունների արդյունքում ԲԻԿ-ի հավաքած տոկոսներից՝ ինքը շարունակելու է հանրառատության մարզերում մեքենատրակտորային տարկերի համարումը:

«Մի մարզադես է մերն է, բայց դա կառ չունի»,- մատնացուց անելով Սերժեյ Բագրատյանին Օտուկյանը կրկին հորդորեց չորվել ՏԻԿ ղեկավարների դարտարաններին, խորհրդարանական ընտրություններին մասնակցել ակտիվորեն եւ քվեարկել խղճի մտքով: ԲԻԿ նախագահը նաեւ քաղաքական ուժերին միավորվելու անուղակի կոչ արեց: Իր

խոսքում նկատելով, որ բոլոր կուսակցություններն էլ խոսում են Յայաստանի հզորացումից ու բարգավաճումից՝ հավելեց, որ ղեկավար մի մեծ միավորում լինի, որտեղ կուսակցական դատարանությունը դեր չի խաղալու: Այն մարդիկ, ովքեր կկարողանան աշխատել, նրանք էլ ղեկավար են աշխատել: Մարզադեսն էլ գովեց Օտուկյանին՝ թե իբրեւ մարդու, թե իբրեւ

բարերարի, թե իբրեւ կուսակցական առաջնորդի: Երբ համեմատեց Սասունի Դավթի հետ: Ամենահուզիչը Եղեգնաձորում երիտասարդ մի կնոջ՝ Աշխենի եւ ԲԻԿ առաջնորդի գրույցն էր: Աշխենը արդեն մի քանի տարի է՝ հաշմանդամ է, սալակին գամված, ոչ մի հարազատ չունի: Եկել էր Օտուկյանին խնդրելու, որ հաջորդ Աժ-ում վերանայեն օրենքները ու հարկային արտոնություններ սահմանե՛ք իր նման մարդկանց համար աշխատանքի հնարավորություններ ընձեռելով: Աշխենը փորձում է իր օրվա հացը վաստակել տանը՝ «օրական մի քանի կտոր խմորեղեն թխելու»,- ասաց Վերջերս հարկայինը եկել ու տուգանել է բավականին մեծ գումարով: Ես նախագահ Սերժ Սարգսյանի այցելության ժամանակ նրան էլ է դիմել, վերջինս խորհուրդ է տվել լիցենզիա հանել: «Իսկ դուք գիտե՞ք, թե լիցենզիա հանելն ի՞նչ արժե... որ կարողանայի...»,- ներսրտում ու վրդովված դատարան էր երիտասարդ կինը: Օտուկյանն էլ հղում անելով ԲԻԿ ծրագրային դրույթներին՝ ասաց, որ իրենք շատ ուրտներում են նախատեսում հարկային արտոնություններ սահմանել՝ մանր ու միջին բիզնեսը զարգացնելու համար: Լ. ԳՐԱԶՈՐՅԱՆ

Կասկած չկա, որ թիվ 10 ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովը հաշատուր Սուբիասյանի գրանցումը մերժել է՝ հիմք ընդունելով ոստիկանության հավելյալ հարցումը «Ճակագր», թե վերջին 5 տարում հաշատուրը հանրապետությունից բացակայել է ավելի քան 10 ամիս: Այդ որոշումը հաշատուրը բողոքարկել է, ինչը 33 վարչական դատարանը 5 դատավորի կազմով մերժել է:

Թաթուլը կարող է ղառագանավոր ընտրվել, հաշատուրը՝ ոչ

Բնակության վայրն այն վայրն է, որտեղ քաղաքացին ամրում է մշտապես կամ՝ առավելապես

դակությանը համահունչ՝ քաղաքացիները կարող են սեփականության իրավունքով գույք ունենալ, ժառանգել եւ կտակել գույքը, զբաղվել ձեռնարկատիրական եւ օրենքով չարգելված ցանկացած այլ գործունեությամբ, ընտրել բնակության վայր եւ այլն: Իմիջիայլոց, քաղաքացիական իրավունքների ծագման, իրացման, ղաշտղանման հետ կապված, ինչդեռ նաեւ բազմաթիվ այլ հարցերի լուծման համար կարեւոր նշանակություն ունի բնակության վայրը: Օրինակ՝ ղարտավորություններ

նում մշտապես բնակվող եւ ընտրական իրավունք ունեցող յուրաքանչյուր անձ (50 հոդված), աղա սրանք նույնդեպ փոխկառուցված են բնակության վայր հասկացության հետ եւ հանդիսանում են քաղաքացիական իրավահարաբերությունների առարկա: Բնակության վայրը ամրագրված է 33 քաղաքացիական օրենսգրքի 23 հոդվածում, ըստ այդմ՝ «բնակության վայրը այն վայրն է, որտեղ քաղաքացին մշտապես կամ առավելապես ամրում է»: Եկատելի է, որ նորմի կազմը մշտապես կամ առավելապես ամրել կատեգորիան է, ըստ այդմ՝ օրենսդրությամբ արգելված չէ քաղաքացու ազատ տեղաշարժը, ինչդեռ նաեւ սեփական երկրից մեկնելու եւ վերադառնալու իրավունքը: Յետեւաբար, այդ առիթներով կարճատեւ բացակայությունների հանրագումարը բնակության վայրում քաղաքացու մշտապես կամ առավելապես չբնակվելու չափանիշ ճանաչելը հիմարություն է եւ հակասում է 33 հիմնական օրենքին, ինչդեռ նաեւ միջազգային դրույթներին: Աշխատանք ընտրելու ազատությունը, օրենքով չարգելված ձեռնարկատիրական գործունեությամբ զբաղվելը, հանգստի, սեփական երկրից մեկնելու եւ վե-

րադառնալու իրավունքը քաղաքացու անօտարելի իրավունքներն են (Սահմանադրության 32 հոդված, 33 հոդված, 33 դրին հոդված, 1966թ. նոյեմբերի 16-ի «Քաղաքացիների քաղաքացիական եւ քաղաքական իրավունքների մասին» հռչակագրի 12 հոդվածի 2-րդ մաս): Պետք է նկատել, որ այդ թվաբանությամբ առաջնորդվելու ղարագայում Սահմանադրության 50 հոդվածի արգելքով է գործող նախագահը 2013թ. չի կարող ընտրվել նախագահ, բանգի վերջին 10 տարում հանգստի, զվարճությունների կամ ղաշտղանական այցերի առիթներով հանրապետությունից նրա բացակայությունների հանրագումարը մեկ տարուց ավելի կլինի:

Եաե տրամաբանական հարց է ծագում. իսկ ինչո՞ւ նույն թվաբանությունը 4Ը7-ն չի տարածում հանրապետությունից հեռացած, արտերկրում բնակության վայր ընտրած եւ տվյալ դետության քաղաքացիությունը ընդունած քաղաքացիների վրա, որոնց ընտրողների ռեգիստրը եւ ընտրողների ցուցակները ճիշտ վարելու եւ կազմելու համար ղատասխանատու կոչված կառավարության լիազոր մարմինը խոթել է համարտասական ընտրության ցուցակները (արծարծվում է 500-700 հազար քաղաքացի): Այդ քաղաքացիները 33-ում ընտրելու իրավունք չունեն եւ այդ ռեգրվը ռեալ վրանգ է ընտրությունների քվեարկության արդյունքները կեղծելու համար: Յավատա՞՞ք, որ կփոխեն:

ԱՐԱՍ ՄԻԽԻՍԻԱՆ
Իրավաբան, Մոսկվա

33 վարչական դատարանը ամրիլի 6-ին մեկ ուրիշ որոշմամբ էլ մերժել է վերջին 5 տարում հանրապետությունում մշտապես չբնակվող թաթուլ Յակոբյանին ղառագանավորության թեկնածու գրանցելու թիվ 37 ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովի որոշումը անվավեր ճանաչելու վերաբերյալ ղառագանավորության թեկնածու Ս. Յարությունյանի բողոքը: Եկատե՞ք, որ միեւնույն կիմքի ղարագայում թաթուլը կարող է ղառագանավոր դառնալ, իսկ հաշատուրը՝ ոչ: Ի դեռ, թաթուլի գործով դատարանի վճիռը նորույթ է՝ զվխի է գցել, որ գրանցման դեմ ոստիկանությունը չի վիճարկում: Իմ ղատկերացմամբ, հաշատուրի նկատմամբ հանձնաժողովի որոշումը եւ դատական ակտը անհիմն են եւ չեն բխում տվյալ հարաբերությունը կարգավորող նորմի տույթուց, ինչը բնագրկենք ստորեւ: Քաղաքացիները համարվում են բաղաբացիական իրավունքի սուբյեկտ եւ ունեն քաղաքացիական իրավունքներ ունենալու եւ ղարտավորություններ կրելու ունակություն: Յիշյալ քաղաքացիական իրավունակության բովան-

Թունավորումներով

«1-03» ծառայությունից տեղեկություն է ստացվել, որ աջրից (ժավելից) թունավորումով «Արմենիա» բժշկական կենտրոն է տեղափոխվել Երեւանի Լորթ-Մարաշ վարչական շրջանի թիվ 6 փողոցի 2-րդ նրբանցքի թիվ 19 տանը բնակվող՝ 1994թ. ծնված Գյուլիգար Գոյանը: Իսկ Գյուլիգարի «Սամարիթեր» հիվանդանոցից հայտնել էին, որ թունավորման նախանշաններով հիվանդանոց են տեղափոխվել նույն քաղաքի Գորկու 67 շենքի 35-րդ բնակարանի բնակիչներ՝ 1957թ. ծնված Յայկուշ, 1964թ. ծնված Անահիտ եւ 1965թ. ծնված Նարինե Գատղարյաններն ու 1981թ. ծնված Սեղա Դիլանյանը:

Բախվել էին

Գավառ-Մարտունի ավտոճանաղարի 12-րդ կմ-ում դեռեւս չբացահայտված հանգամանքներում բախվել են «Կամագ» մակնիշի ոլի շղարգված եւ «ԱԳ-2121» մակնիշի Օ2 LU 999 ոլի ավտոմեքենաները: Մինչ փրկարարների ժամանումը՝ «ԱԳ-2121» մակնիշի ավտոմեքենայի վարողը՝ 1961թ. ծնված Գագիկ եւ ուղեորը՝ 1978 թ. ծնված Գեորգ Ծահրիկյանները վնասվածքներով տեղափոխվել են Գավառի կենտրոնական հիվանդանոց: Բժիշկների գնահատմամբ՝ Գագիկ Ծահրիկյանի առողջական վիճակը ծանր է, իսկ մյուս տուծածինը՝ միջին ծանրությամբ:

Ձորաբերանին

Սեւան քաղաքի բուսաբանական այգու մոտ դեռեւս չբացահայտված հանգամանքներում «ԱԳ-2121» մակնիշի Օ6 LU 347 ոլի ավտոմեքենան (վարողը՝ Ավետիսյան) թափքի առաջամասով կախվել էր հարակից ճորակը: Յրշեջ-փրկարարներն ավտոմեքենան դուրս են բերել ճանաղարի երթեւեկելի մաս: Գոհեր եւ տուծածներ չկան:

Յայոց մեծ եղեռնի մի վավերագիր եւս

Մարդկությանը հայտնի ղատմությունը դեռեւս չի արճանագրել մի ռճրագործություն, որը հավասարվեր անցյալ դարի սկզբին թուրքերի կողմից հայ ժողովրդի նկատմամբ գործարկված Մեծ եղեռնին: Այսօր արդեն դժվար է գտնել Մեծ եղեռն անմիջականորեն տեսած մարդկանց, որոնք կենդանի վկաներն էին իր նախադեղը չունեցող եղեռնագործության: Երանցից մեկն էլ Յովհաննես Կարաղետյանն էր, որը վաղուց հեռացել է կյանքից, բարեբախտաբար, թողնելով գրավոր մի հիշատակարան, որում հավաստի փաստերով ներկայացվում են թուրքերի կողմից ձեռնարկված թստմելի ռճրագործությունները, որոնք կատարվել են իր աչքի առաջ՝ Աղաբազարից մինչեւ Դեր-Գոր: Եա այդ ժամանակ եղել է 15 տարեկան, Աղաբազարի Կեղրոնական վարժարանն ավարտած մի ղատանի եւ իրենց բազմանդան գերղաստանից միակն է, որ հրաշքով էր փրկվել եւ հետագայում հասել էր Արեւելյան Յայաստան: Յովհաննես Կարաղետյանն անցել է Գողգոթայի ճանաղարից, ուր սրախողխող են

արվել իր բուր հարագատները, աղաբազարիցները: Այդ հուշագրությունը կրում է «Կերածնված կյանք մը. Երեւակայական եւ իրական սարսափների արանքում» վերնագիրը: Երբ կարդում ես այս գիրքը, իրոք, բեզ գգում ես սարսափների արանքում, նույնիսկ չես ուզում հավատալ, որ աշխարհում օրը ցերեկով կարող էին տեղի ունենալ նման ռճրագործություններ: Գիրքը խմբագրել, հրատարակության եւ ղատրաստել բանասիրական գիտությունների թեկնածու Վ. Մաղալյանը: Այն լույս է ընծայել 33 ԳԱԱ հայոց ցեղասղանության թանգարան-ինստիտուտը: Առաջաբանը գրել է ինստիտուտի տնօրեն, ղատանական գիտությունների թեկնածու Յայկ Դեմոյանը: Յուշագրությունը մինչ անցյալ տարի մնացել էր անտիոք: Յովհաննես Կարաղետյանի գիրքը կարդացվում է լարված հետաքրքրությամբ: Գրքում գետեղվել են փրկված լուսանկարներ: Իր ամբողջության մեջ գիրքը մի հավաստի վավերագիր է Յայոց մեծ եղեռնի մասին: Ս. ՎԱՅԱՆՅԱՆ

Տաքսու վարորդը հեռացել է, որ իր վրա չհարճակվեն

Երեկ, ժամը 14-ի սահմաններում, Երեւանի թբիլիսյան խնուղու վրա, «Կոկա-կոլա» ընկերություն տանող ճանաղարիի խաշմերուկում «Մերսեդես» մակնիշի «Տ» դասի Օ1 VS Օ15 համարանիշի մեքենան բախվել է էկերայայանը: Ինչդեռ դեղքի վայրից «Առավոտին» հայտնում է Ֆոտուղարող Գագիկ Ծամշյանը, «Մերսեդեսի» վարորդը՝ 34-ամյա Արման Դեռնոյանը վթարի վայրից «1-03» շտաղոգնության ծառայության կողմից տեղափոխվել է հիվանդանոց: «Մերսեդեսի» հարվածի հետեւանքով էկերայայանը ողկվել է՝ կտրելով նաեւ էկերայարերը: Վթարի վայրում հավաքվածները Ֆոտուղարողին ղատ-

մել են, որ «Մերսեդեսը» մեծ արագությամբ վրանալիս է եղել, եւ նրա աղջեւ է դուրս եկել «Դեյու» մակնիշի L Օ813 համարանիշի տաքսի ավտոմեքենան եւ բախումից խուսափելու նղատակով փորձել է «փախցնել» մեքենան եւ բախվել է էկերայայանը: Դեղքի վայր են ժամանել Երեւանի ճանաղարիային ոստիկանության աշխատակիցները եւ ԱՊՊԱ գործակալության ներկայացուցիչները: Յավաքվածները Գ. Ծամշյանին ղատմել են նաեւ, որ տաքսու վարորդը վթարի վայրից հեռացել է, քանի որ «Մերսեդեսի» համար ժամանած անձինք փորձել են հարճակվել նրա վրա:

Տատիկը Օառուկյանից հեռուստացույց է «ողկել»

Աղրիլի 19-ին Բագրատաշեւում նախընտրական հանդիղման ժամանակ Գագիկ Օառուկյանին է մոտեցել 70-անց Սուրախան Արուկյանը: Եա ասել է, որ նախորդ օրը հեռուստացույցով Օառուկյանին չի կարողացել տեսնել, միայն նրա ձայնն է լսել, քանի որ իր հեռուստացույցը փշացել է: Օառուկյանը միայնակ կնոջը ՕՕՕ դղար է նկիրել, որդեսգի նոր հեռուստացույց գնի:

ՈՍԿԱՆ ԱՄԳՍՅԱՆ

«Կարեն Արիստակեսյանը փակել է Ռաֆայել Իսրայելյանի կանարները»

Հարցը հասել է մինչև Յու Աշակույթի ենթահանձնաժողով

Յու Աշակույթի ենթահանձնաժողովի նիստի անցավ բունը թնայումներով:

Հանրային խորհրդի Աշակույթի ենթահանձնաժողովի երեկվա նիստի հատկապես այն հատվածն էր արձևոտ, որը վերաբերում էր մշակույթի և հասարակական կյանքի մասին հարցերի քննարկմանը:

Վերջինիս Ոչ Երեկվա մշակույթի մասին հարցերի քննարկմանը նախորդում էր մշակույթի և հասարակական կյանքի մասին հարցերի քննարկմանը:

Հի հանձնաժողովը, \$30000-անոց մետադրամ կոնստրուկցիայի և տեղադրել սրահներից մեկուն, որը թանգարանը ստիճակն ուղղելու վախճանակ է օգտագործում:

Պատրաստ է բոլորին ցույց տալ դիմումների հաստ տրցակը: Լա Հանրային խորհրդի Աշակույթի ենթահանձնաժողովի անդամներին խնդրում էր օգնել: «Տնօրեն Կարեն Արիստակեսյանը բանցել է մանրակերտը, փակել Ռաֆայել Իսրայելյանի կանարները, հասուն է եվրոպայում տեսել

եմ թանգարաններում եղյուս է... Երեկ խեղճ մարդը (Ռաֆայել Իսրայելյանը) հիմա դազադում շուտ է եկել, ո՞նց կարելի է ցման բան անել, այն մանրակերտը նաև եթե ինքնազիտակցության խնդիր էր լուծում»: Ըստ Մելիքյանի, բոլոր չինովնիկ տնօրենների ամբողջ մտածմունքն այն է, թե առանց գիտական խորհրդի կարծիքի՝ ինչ փոփոխել թանգարանում, որ հանդուհանդի «վերենդում»: Լա Եղվում է, որ վերջերս թանգարանին, իր ձեռակերտ մամբ՝ նաև ղարղարակի «բուրկա» են ավելացրել: «Ասում են, թե իբր դիտակետ է տուրիստը կգա, երեսուցից Մասիսի կնայի ու թանգարանին փող կտա»:

Տիկին Մելիքյանը դժգոհելով բոլոր տնօրեններից՝ ասաց, որ միայն Արիստակեսյանի օրոք է իրենց արտաբյուրեց մեծացել ու տարածքը խնամվել, բայց նա էլ ծայրահեղ անհանդուրժող է գիտական կազմի նկատմամբ, ինչ վերաբերում է փոխտնօրենին, բաժնի վարիչի խոսքով, նա էլ մասնագետ է, բայց ամբիջիաներ բանցեցնող է անբարեխիղճ: Յու Աշակույթի ենթահանձնաժողովի

ղեկավար Գագիկ Մանասյանը խոստացավ թնայումները ղեկ բռնելու ցավոտ հարցերը ու հնարավոր լուծումներ գտնել:

Թանգարանի բաժնի վարիչը ասաջարկում էր, որ իրենց կառույցը լինի նաև ԳԱԱ հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտների ուշադրության ներքո, իսկ մշակույթի նախարարության փորձագետները գնահատեն խայտառակ վիճակում հայտնված գորգերը ու Եվազարանները:

Հիշեցնենք, որ դեռևս 2004 թվականին «Առավոտում» տղազրված «Թանգարանը ղարիստարան չէ» հոդվածում ղարտմական գիտությունների դոկտոր Լավրիենտի Բարսեղյանը, ով մասնակից էր ղեկավարել է Ազգագրության թանգարանը, առաջարկել էր հին կարգավիճակով թողնել այն, սակայն թանգարանի կենտրոնական սրահը, որ զբաղեցնում է 800 քմ տարածք, հատկացնել Սարդարաղասի, Ղարաֆիլիսայի և Բաշ-Աղարանի նակատամարտերի ղարտմությանը: «Հաղթանակ» զբոսայգու գտնվող է ՂԼ-ին ենթակա թանգարանի ցուցադրությունը ընդլայնել ու Սարդարաղասում նախատեսվող ու արդեն կազմակերպված թանգարանային բաժնիցները տեղափոխել Երեան է այդ բոլորի հիման վրա ստեղծել «Ազգային-ազատագրական ղարայքարի է զինված ուժերի ղարտմության թանգարան»: ԳՂԿԱՐ ՀԱԿՈՒՅԱԼ

Վերջերս կոմիտասի անվան կանոնադրության տանը, դիրիժոր Վահան Սարգսիսյանի ղեկավարությամբ, Հայաստանի ղեկավարությանը, Հայաստանի ղեկավարությանը կանոնադրությանը հետևյալ երաժշտական անսամբլին անաջին անգամ ներկայացավ Ֆրանսիացի ճանաչված դաշնակահար Ղանիել Լավալը: Սա երաժշտի երկրորդ այցն էր, իսկ առաջին անգամ արվեստագետը Հայաստան է եկել դաշնակահարների Ֆրանսիական «Եվրակոնկուրս» միության նախագահ Իվ Ռոբերի հետ, որի ընթացքում վարդապետությանը դասեր է անցկացրել կոնսերվատորիայում և ընտրել ուսանող դաշնակահարներ՝ Ֆրանսիայում ներկայացնելու նպատակով: Արդյունքում՝ 2011թ. կոնսերվատորիայի ուսանողներ Իզաբելա Սարգսյանն ու Սյուզաննա Իսրայելյանը հաներգային շրջագայության են մեկնել:

«Առավոտը» հանդիմաց դաշնակահարների Ֆրանսիական «Եվրակոնկուրս» միության անդամ, մասնագիտությամբ քաղաքագետ Քրիստինա Չարոյանին (լուսանկարում): Վերջինս հայտնեց, որ միությունը հիմնվել է 2007թ., իսկ ինքը միայն 2010-ին է սկսել անդամությունը «Եվրակոնկուրսի» հետ: Ասաց, որ ստադիո է աղյագայում Ֆրանսիա-Հայաստան կաղը

«Եվրակոնկուրսը» հետաքրքրված է հայերով

«Մեղավորն» էլ մեր Ֆրանսահայ հայրենակցուհին է

ընդարձակել մշակութային այլ ոլորտներում ես: Իր խոսքերով՝ «Հայաստանի տաղանդավոր արվեստագետներից շատերը հայտնվելով Ֆրանսիայում, իրենց չեն կարողանում գտնել նախընտրած ոլորտում և հետևաբար ստիճակն սկսում են զբաղվել բիզնեսով: Գուցե Երեանի կոնսերվատորիայում ուսանում են խաչատրյաններ, մանսուրյաններ, տերտերյաններ... հետևաբար նման երիտասարդներից ղետք է նաև ներկայացնել եվրոպայի ունկնդրին, այսուհետև հնչեցնելով «յան»-ով վերջացող հայկական ազգանունները: Սա էր ղարտմանը, որ էս մի կողմ դրեցի քաղաքագետի՝ իմ մասնագիտությունը է ինձ նկիրեցի այս գործին»: Մեր Ֆրանսահայ հայրենակցուհին հայտնեց, որ «Եվրակոնկուրս» կազմակերպությունում զրանցված ղետությունների ղելում միայն Հայաստանն է, որ եվրոպական երկիր չէ: Իսկ միությունը մշտապես ուշադրության կենտրոնում է գտնվում մշակութային հարցերով եվրոպական հանձնակատար Անդրոյա Վասիլիու կողմից: Մեր Ֆրանսահայ զրուցակիցը հավելեց, որ հայաստանյան հաջող լուծումները կկայանան 2013թ.: «Այս անգամ էս ցանկանում ենք, որ Ղանիել Լավալը վարդապետությանը դասեր անցկացնի Երեանի կոնսերվատորիայում և ծրագրավորել ենք նրա մեծահամերգը Նյումեքսիկո՝ Եղարդ Թոմսոնի ղեկավարած Հայաստանի ղետական Ֆիլհարմոնիկ նվագախմբի հետ», ասաց Ք. Չարոյանը: Լշեց, որ այս հարցում իրենց աջակցում է Հայաստանում Ֆրանսիայի ղետակառուցող, Grand Thornton-ը և Air France-ը:

Հետաքրքրությանը, ղե այս օրերին գտնվելով Երեանում, ի՞նչ տղավորություն է ստացել Ամ Նախընտրական քարոզարշավից, է, ընդհանրաղես, ի՞նչ մտացուն ունեն Ֆրանսահայերը մեր երկրում տարվող քաղաքականությանը, մեր զրուցակիցը ժողտալով ասաց, որ եթե լինեք երկաղաքացի՝ կհայտնեք իր կարծիքը, բայց հիմա չի ցանկանում բարձրաղայել դրա մասին: «Կշեշտեն, որ ոգետրված ենք Հայաստանի է Ֆրանսիայի նախագահների փոխաղարձ այցելություններով»: ՍԱՄՎԵԼ ՂԱՆԻԵԼՅԱՆ

Զույանը չի ասում՝ ինչ է թնայումները ՀՀ նախագահի հետ

ցաղրում ենք բարձրացնելու դատարանում: Չեն ցանկանում նախարարի այս կան այն հայտարարությանը անդրադառնալ, բայց իմ օգնակներն այդ բոլոր հայտարարությունները հավաքում են, է հարկ եղած դեղծում՝ դրանց համաղատասխան իրավական գնահատական է տրվելու», րատասխանեց ղարոն Զույանը: Aravot.am-ը ղարոն Զույանից հետաքրքրվեց, ղե երեկ ՀՀ նախագահ Մերձ Սարգսյանի հետ հանդիմանն ինչ հարցեր են ղնարկել: «No comment. այդ հարցը ուղեք նախագահի մամուլի ծաղայությանը», ասաց ղարոն Զույանը: ԱՐՎԻԵ ՍԻՍՈՒՅԱԼ

Երեանը «Կինոշոկ» կաղորի

Աղորի 20-21-ը Երեանի Մոսկվայի տանը է «Մոսկվա» կինոթատրոնում կցուցաղղվեն ԱՊՀ է մերձաղթյան երկրների «Կինոշոկ» փաղատոնի տարբեր տարիների ընթացքում մրցանակների արձանացած Ֆիլմեր, նաև Հարություն Խաչատրյանի «Սահմանը»: Փաղատոնը, 20-ամյակի կաղակցությանը, «կշրջագայի», ու Ֆիլմերի ցուցաղրությունը կեննարկի Երեանից, քանի որ 20 տարիների ընթացքում հայկական 16 Ֆիլմ արձանացել է մրցանակների: Կինոգետ Ղավիթ Մուրաղյանը լրագրողների հետ երեկ կայացած հանդիմանը ըշեց, որ «Կինոշոկն» իր գործունեությունը սկսել է 1992թ.-ից, երբ Մովետական Միության փլուզումից հետո միավորեց տարբեր ժողովորդների կինոմշակույթը: «Այս տարիների ընթացքում են կայացել բազմաղթի ազգերի ղեմխորներ է դերասաններ, ուղեր ներկայացրել են կինոնատղարաֆիայի ղոր

հնարներ է բացահայտումներ»: Ղերասանուհի Կավրիա Կորչունովան ըշեց. «Առհասարակ, փաղատոնը խելացի է կազմակերպված է ժողովորդների միջել եղբայրություն է բարոնում»: Ղաղախ դերասան Մենայ Ուտեղերգետովն էլ Aravot.am-ի հետ զրուցում ըշեց, որ փաղատոնը ղեմխորներին է դերասաններին ղել է տալիս մողանալ կրոնական է ազգային ղատկանությունը ու ստեղծագործել ընկերական ջերն մթնոլորտում: «Հասկաղես հայերի Ֆիլմերով են տղավորված: Հայաստանում ունեն շատ ընկերներ, իսկ Արմեն Չիղարխանյանի հետ բազմաղթի ղվարություններ ենք հաղթահարել»: Լշեց, որ «Կինոշոկ» փաղատոնի կազմակերպիչները հանախ լրագրողների հետ հանդիմել են զավեշտալի ղայնաններում. որոշ ասուլիսներ, օրինակ, անցկացվել են լղղավազանի ակին կան զաղուն: ԼՈՒԻՂԱ ՍՈՒՔԻՍՅԱՆ

ԷԶԻ ԳՈՐԾԸՆԿԵՐՆ Է

Հայ գործարարները Ուսումնասիրում են ստորտը

Ի տարբերություն աշխարհում վաղուց ընդունված կարգի, երբ ժամանակ առ ժամանակ հրատարակվում են տարբեր երկրների ամենահաջողակ բիզնեսմենների անունները և նրանց կարողությունները, մեզում մնացող միակողմանի շնորհիվ: Սակայն Հայաստանում էլ մեծահարուստները քիչ չեն, և ժողովուրդը նրանց, ինչպես ասում են, անգիր գիտի:

Ուրախալի է, որ մեր ամենահայտնի մեծահարուստների մի զգալի մասը սիրում է ստորտը: Բայց ոչ որդեգրական մարզասեր: Նրանք կամ ղեկավարում են ստորտի այս կամ այն ոլորտը, կամ լուրջ ներդրումներով նույնպես ինչպես իրենց նախնիները մարզամեծի պարճազույց վարդապետության զարգացմանը, այնպես էլ մասնաշաղկապում ստորտի ու առողջ աղյուսակերտի արձագանքում: Ուսումնասիրում են նրանց մասին: Թե իր սեփական միջոցներից ո՞վ որքան գումար է հատկացրել նախնիներին մարզամեծի, հայտնի չէ ու, ըստ էության, եսկան էլ չէ: Կարելի է այն էլ, որ առանց նրանց ներդրումների ու հովանավորության՝ ստորտում մեծ աչքեր հաջողություններ դժվար թե ունենային, միջազգային ամենահեղինակավոր մրցումներում հայ մարզիկների կոմպիլեյթը դժվար թե այսօր մեղայներ փայլեին ու Հայաստանի հիմները հնչեին աշխարհի տարբեր երկրներում:

Հայկական ստորտը հովանավորող բիզնեսմենների ներկայացմանը ցուցակն ամբողջական չէ: Բայց ոլորտում նրանց կատարած ներդրումների մասշտաբները թատկանակ են:

Առաջին տեղում, բնականաբար, ՀԱՕԿ-ի նախագահ Գագիկ Սառուկյանը

է: Եվ, չնայած, նա կոնկրետ մարզամեծ չի ղեկավարում, բայց դրա փոխարեն անձնակազմի միջոցներից, անկախ մարզամեծից, առատաձեռն ֆինանսավորում է առաջատար ու հեռանկարային մարզիկներին ու մարզիչներին, նրանց ուսումնամարզական հավաքները, իսկ բարձր արդյունքների համար՝ նաև խրախուսում խոշոր գումարներով, մեթեններով ու բնակարաններով:

Ներկայացվող ցուցակում մեր մյուս գործարարների հերթականությունը վարկանիշային չէ:

Ռուբեն Հայրապետյան: ՀԳՖ նախագահ

Սամվել Կարապետյան: Հայաստանի ընթացիկ գեղերագրի նախագահ, «Տաշիր Գրուդ»:

Արման Մուրադյան: Հայաստանի

բոցքամարտի ֆեդերացիայի նախագահ, «ԲԱՄՕ» ընկերություն:

Ռալֆ Յիրիկյան: «Ուլիս» ֆուտբոլային ակումբի հովանավոր, «Viva Cell MTS»-ի տնօրեն: «Viva Cell»-ը նաև հովանավորում է բազմաթիվ մարզական ծրագրեր:

Հայրապետ Հայրապետյան: Հայաստանի միաստորտի ֆեդերացիայի նախագահ: Հարություն Փամբուկյան: Հայաստանի թենիսի ֆեդերացիայի նախագահ:

Միխայիլ Բաղդասարով: «Միկա» ֆուտբոլային ակումբի հովանավոր և սեփականատեր: Սարսիմ Հակոբյան: «Գանձասար» ֆուտբոլային ակումբի նախագահ: Սամվել Ալեքսանյան: «Փյունիկ» ֆուտբոլային ակումբի հովանավոր:

ԱՇՈՏ ՀԱՎՈՐԱԿԱՆ

Դուբայում Վլադիմիր Հակոբյանը բաժանում է 1-2-րդ տեղերը

Միացյալ Արաբական Էմիրությունների մայրաքաղաք Դուբայում ընթացող շախմատի «Շեյխի զավաթ» միջազգային մրցաշարի հինգերորդ տուրից հետո մրցաշարային աղյուսակը 4,5-ական միավորով գլխավորում են համաշխարհային օլիմպիադայի հաղթող և աշխարհի թիմային շեմոխոն, գրոսմայստեր Վլադիմիր Հակոբյանը և Չինաստանի ներկայացուցիչ Նի Հուանը: Նրանցից կես միավոր տակաս վաստակել են 18 շախմատիստներ, որոնց մեջ են նաև Հայաստանի երկու գրոսմայստերներ՝ 4-րդ տեղում ընթացող Ֆիգարան Լ. Պետրոսյանը ու Ռուբերտ Հովհաննիսյանը (20-րդ հորիզոնական): Մեր մյուս շախմատիստներից առավել հաջող է հանդես գալիս նաև Գավեն Անդրիասյանը, որը 3,5 միավորով 22-րդն է:

Այսօր Հակոբյանը սեներով խաղալու է Նի Հուանի հետ, իսկ Պետրոսյանի մրցակիցը կլինի երիտասարդ Հովհաննիսյանը:

Մեկնարկում է Արոնյան-Կրամնիկ մրցամարտը

Այսօր Յուրիխում մեկնարկում է ՖԻՂԵ-ի վարկանիշային ցուցակի 2-րդ համար, հայաստանցի Լեոն Արոնյանի և նրան հաջորդող ռուսաստանցի Վլադիմիր Կրամնիկի միջև մրցամարտը: Գրոսմայստերները խաղալու են վեց դասական տարտիս: Մրցաշարի կանոնադրությամբ, եթե տարտիսն ավարտվի ոչ-ոքի միջև երեք ժամը լրանալը, մրցակիցները տարտավոր են խաղալ մեկ արագ տարտիս:

Ա. ՀԱՎՈՐԱԿԱՆ

Նոր ներկայացում՝ «ՎիվաՍել-ՄՏՍ»-ի և «Բոհեմի» համագործակցության արդյունքում

Հայաստանի հեռահաղորդակցության առաջատար օպերատորը ստանձնել է «Օմեդրացիա «Նեմեսիս» ներկայացման հովանավորությունը:

«ՎիվաՍել-ՄՏՍ»-ն ուրախ է տեղեկացնել, որ աջակցում է թատերադրվեստի լեզվով համամարդկային խնդիրների ներկայացմանը: «Բոհեմ» հասարակական մշակութային կազմակերպության հետ համագործակցությունը այդ տրամաբանության արդյունք է: Կրթության նախարարը մարդուն մտածել սովորեցնել է: Այն կրկնադասարան է իր արդյունավետությունը, երբ արտահայտվում է արվեստի լեզվով: Հայաստանի հեռահաղորդակցության առաջատար օպերատորը կարելի է համարում թատերոցի լեզվով գեղեցիկ և համարձակ մտածողության սերմանումը: Ռեժիսոր, դերասան Նարեկ Դուրյանի «Օմեդրացիա «Նեմեսիս» ներկայացումը նոր լուծումներով համամարդկային խնդիրները վեր հանելու միջոց է: Այն մարդկությանը սթափեցնելու և բարոյական խիզախության կոչելու յուրօրինակ փորձ է: Ներկայացման բովանդակությունը հիմնված է հայտնի ֆրանսիացի գիտնականներ ժերար Զայյանի, Իվ Ֆեռնանդի, ժակ Դերոմի աշխատությունների, Սողոմոն Թեմիլբայանի դատավարության արձանագրությունների և Պերն Զեյլոնցյանի «Ռոսի», դատարանն է գալիս» տիեզերքի վրա: Հայոց Մեծ եղեռնի զոհերի հիշատակին նվիրված ներկայացումը առաջին անգամ հանդիսատեսի դատին ներկայացվեց ապրիլի 19-ին:

Մեկնարկել է «Երկրի օր-2012» քարոզարշավը

«ՎիվաՍել-ՄՏՍ»-ի և «Վայրի բնության և մշակութային արժեքների դաշտում» հիմնադրամի համատեղ ասուլիսին ներկայացվեցին «Երկրի օր-2012» քարոզարշավի առաջնային ծրագրերը:

Այսօր կայացած համատեղ ասուլիսի ընթացքում «ՎիվաՍել-ՄՏՍ»-ի գլխավոր տնօրեն Ռալֆ Յիրիկյանը և «Վայրի բնության և մշակութային արժեքների դաշտում» հիմնադրամի տնօրեն Ռուբեն Խաչատրյանը ներկայացրեցին «Երկրի օր-2012» քարոզարշավի առաջնային ծրագրերը և քարոզարշավի շրջանակում իրականացվող հիմնական միջոցառումները: Սա նաև տարածված է մտածողության կիրակուցվելի Արարատի մարզի Ուրցաձոր համայնքում: Այստեղ է գտնվում «Խոսքի անտառ» թեմատիկ արգելոցի կից բուհերային գոտու այն հատվածը, որի թափառությունը ստանձնել է «Վայրի բնության և մշակութային արժեքների դաշտում» հիմնադրամը: «Երկրի օր» քարոզարշավի շրջանակում այդ տարածքի ծառայությունը հատկապես ապրիլի 22-ին նախատեսվում է անտառա-

տեղծման աշխատանքներ իրականացնել:

«Հայաստանը փոքր երկիր է՝ սահմանափակ բնական ռեսուրսներով, և այդ սակավաթիվ ռեսուրսների դաշտում մեծ խնդիրներ կան: Այդ դաժնահաստակ անհրաժեշտ է ընդունել, որ երկարամյակ և կայուն զարգացման ուղղված որոշումների կայացման մեջ այսօրվա թերացումները գալիք տասնամյակներում բացասական ազդեցություն կունենան արագ սերունդների կյանքի որակի վրա», - ասաց «ՎիվաՍել-ՄՏՍ»-ի գլխավոր տնօրեն Ռալֆ Յիրիկյանը: «Բնադաշտ-

ղանակա գործունեության մեջ կամավորական հիմունքներով ընկերությունների և անհատների մասնակցության խրախուսումը բնության հանդեպ խնամքով վերաբերմունքի խնամքով ուղղված առաջին քայլն է: Բնադաշտական կազմակերպությունները և կրթական ծրագրերը կարելի է ընդունել տարաբնույթ թիրախային խմբերի շրջանում բնադաշտական խնդիրները վերահանելու, համայնակներում բացասական ազդեցությունների տարածման և բնադաշտական գիտակցությունը խթանելու հարցում: «ՎիվաՍել-ՄՏՍ»-ը և «Վայրի բնության և մշակութային արժեքների դաշտում» հիմնադրամը համախառն գալիք սերունդների աղաքային» - ավելացրեց դարձրել Յիրիկյանը: Ասուլիսի ընթացքում ամփոփվեցին նաև «Երկրի օր» քարոզարշավի շրջանակներում հայտարարված «Դիմավորեք թռչուններին» խորագրով 2-րդ կենդանաբանական այգում մտնող և բնադաշտ թռչունների մասին դատաճող հեթիաթների մրցույթի արդյունքները: Ռուբեն Խաչատրյանը ու Ռալֆ Յիրիկյանը երեք անվանակարգներում հանրակրթական դպրոցի սանիտար մրցակցներ հանձնեցին: